

ק. פאוסטובסקי

טבעת הפלדה

איור ט. ארמינובי

ביום ראשון בריושה הלכה לכפר סמוך פאראבורי להשיג טבק לסבא. היא קנתה טבק, הכניסה בשקית והלכה לתחנה להסתכל על רכבת. בפאראבורי הרכבת נעצרה

רק לעתים רחוקות. בדרך כלל היא הייתה עוברת שם ברעש גדול.

על הרציף ישבו שני חיילים. אחד היה מזוקן, עם עיניים אפורות עליזות. הקטר צפר. אפשר היה לראות איך הוא נוסע מהיער השחור הרחוק לכוון התחנה, עטוף בענן אדים.

"מהר!" אמר החייל המזוקן "תשגיחי, ילדה, כי הוא עלול לסחוף אותך בתנופה שלו. תעופי עד השמיים."

הרכבת עלתה לתחנה בתנופה גדולה. שלג התרומם ודקר בעיניים. אחר כך הגלגלים הסתובבו, רדפו זה את זה. בריושה החזיקה עמוד הפנס ועצמה את עיניה כדי שהרוח לא תרים אותה באמת מהארץ, והיא לא תמשך אחרי הרכבת. כשהרכבת עברה השלג עדיין הסתובב באוויר והתיישב לאט על הארץ. החייל המזוקן שאל את בריושה:

"מה יש לך שם בשקית? אולי טבק?"
"טבק" ענתה בריושה.

סבא קוזמה חי עם הנכדה שלו, בריושה, בכפר קטן מוחובוי, בקצה היער.

החורף היה קשה, עם רוחות חזקות ושלג. במשך כל החורף לא היה יום אחד קצת יותר חמים, ואף פעם לא טפטפו מהגג מי קרח נמס. בלילה זאבים רועדים מקור יללו ביער. סבא קוזמה הסביר כי הם מיללים מקנאה לבני אדם. גם הזאבים רצו לשבת בחדר, להירגע ולשכב ליד התנור. לחמם את הפרווה הסעירה שלהם. באמצע החורף לסבא קוזמה נגמר הטבק. סבא השתעל חזק, התלונן על מצב בריאותו ואמר שאילו היה יכול לעשן פעם - פעמיים, מיד היה מרגיש טוב יותר.

"אולי תמכרי קצת? אנו מאוד רוצים לעשן."
"סבא קוזמה לא מסכים למכור" ענתה בריושה בחומרה
"זה בשבילו, נגד השעול."

"אך את" אמר החייל "פרח-עלה במגפיים! מאוד
רצינית."

"קח כמה שנחוץ לך" אמרה בריושה ונתנה לחייל את
השקית "תעשן!"

החייל שפך חופן מלא של טבק לתוך כיס המעיל הצבאי,
גלגל סיגריה שמנה, הדליק, שם את ידו תחת סנטרה
של בריושה, הביט לתוך עיניה הכחולות וחייך.

"אך את" חזר "עיני אמנון ותמר וצמות! איך אוכל לגמול
לך? אולי בזה?"

החייל הוציא מכיס המעיל טבעת פלדה קטנה, נשף
ממנה פירורי טבק ומלח, שפשף בשרוול המעיל ושם
אותה לבריושה על אמה של ידה.

"ענדי אותה לבריאות! זו טבעת מיוחדת. תביטי איך היא
זורחת!"

"ומדוע היא כל כך מיוחדת, דוד?" שאלה בריושה
והסמיקה.

"זה לכן" ענה החייל "שאם תענדי אותה על האמה, היא
תביא לך בריאות. לך ולסבא קוזמה. ואם תענדי אותה

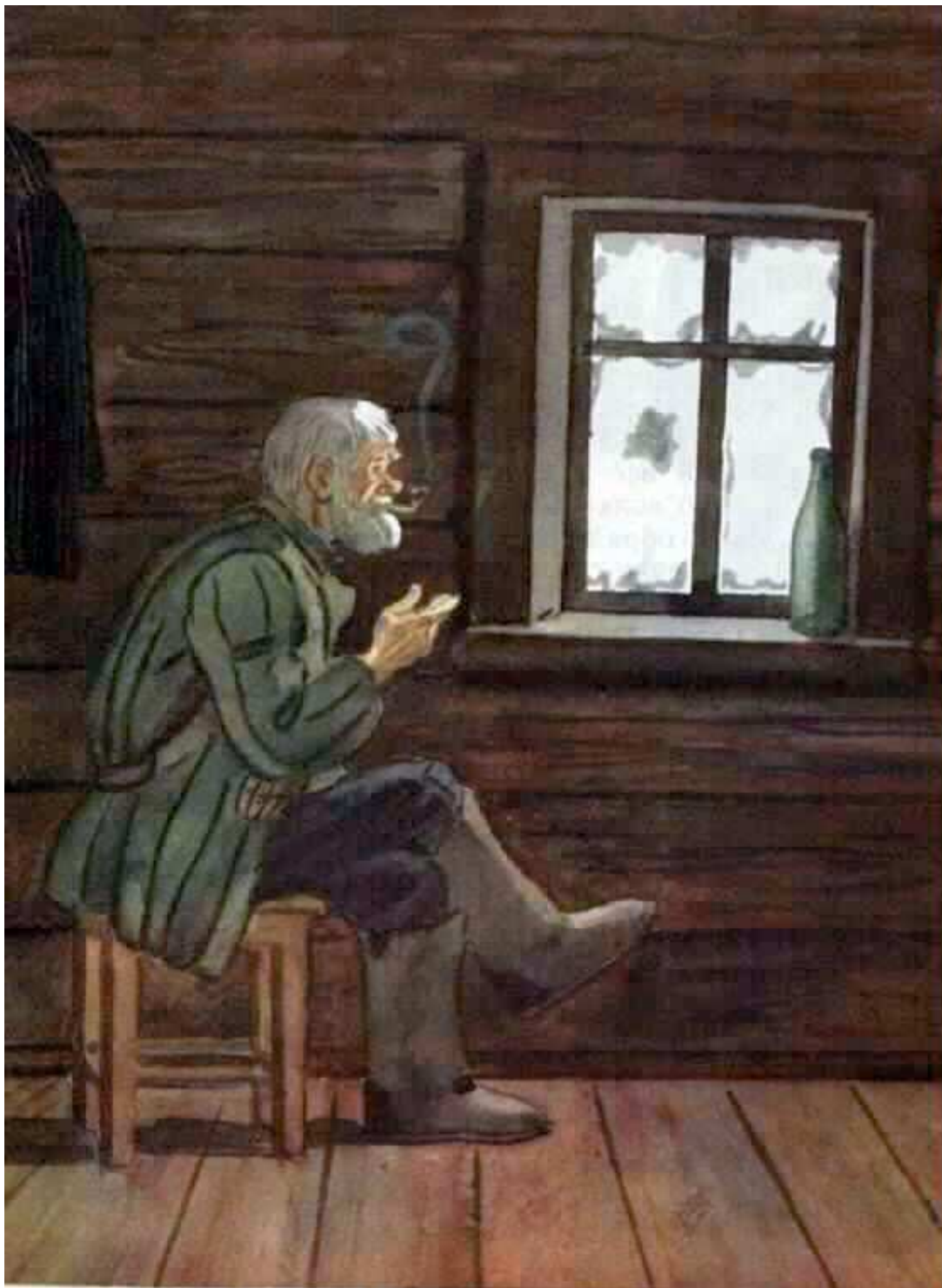

על זו", החייל משך לבריושה בקמוצה הסמוקה מקור
"תזכי באושר גדול. ואם, למשל, תרצי לראות את
העולם עם כל הפלאים שלו, רק תענדי אותה על האצבע
המורה, ובוודאי תראי!"
"באמת?" שאלה בריושה.
"תאמיני לו" דיבר החייל השני מתוך הצווארון המורם
של המעיל הצבאי "הוא מכשף. שמעת פעם מילה כזו?"
"שמעתי"
"אז זהו" צחק החייל "הוא חבלן ותיק. בו אפילו מוקש
לא פוגע."
"תודה!" אמרה בריושה ורצה למוחובוי, הביתה.

רוח התחילה לנשוף, ירד שלג סמיך, סמיך מאוד.
בריושה כל הדרך נגעה בטבעת, סיבבה אותה
והסתכלה איך היא מבריקה באור הקר.
"למה החייל לא אמר כלום על הזרת?" חשבה "מה
יהיה אז? אולי אענד את הטבעת על הזרת. אנסה."
היא ענדה את הטבעת על הזרת. אבל הזרת שלה
הייתה דקיקה והטבעת לא החזיקה עליה, אלא נפלה
בשלג שבצד השביל ומיד שקעה עמוק.
בריושה נאנחה והתחילה לחפור בשלג בידיים. אבל
הטבעת לא הייתה שם. אצבעות של בריושה נעשו
כחולות וקשיחות, והיא לא יכלה לכופף אותם.
בריושה התיפחה. נאבדה הטבעת! כלומר היא לא תיתן
בריאות לסבא קוזמה, ולא תבוא לה אושר רב, והיא
כבר לא תראה את העולם עם כל הפלאים שלו., במקום
בו נפלה הטבעת בריושה תקעה ענף אשוח ישן בשלג,
והלכה הביתה. היא מחטה את הדמעות בממחטה, אך
הן בכל זאת זלגו וקפאו על פניה וזה דקר וכאב מאוד
לעיניים.
סבא קוזמה שמח כשקיבל את הטבק, מילא בעשן את
כל הבית ובעניין הטבעת אמר "אל תדאגי, טיפשונית.
איפה שנפלה שם גם נמצא אותה. אולי תבקשי מסידור.

הוא ימצא לך אותה.
הדרור הזקן, סידור, ישן על התנור מנופח כמו כדור. כל
החורף חי סידור בחדר אצל סבא קוזמה, עצמאי ונוהג
כמו בעל הבית. אכל את הגריסים ישר מהקערות, ולחם
היה מוציא מהידיים. וכשניסו לגרש אותו היה נעלב,
הצטמרר והיה נאבק ומצקצק במרץ כזה שכל הדרורים
מהסביבה היו באים תחת שולי הגג, שמעו את הקול
שלו, ואחר כך רעשו, האשימו את סידור על הטיפשות
שלו. "חי בבית, בחום, בשובע ועוד לא מספיק לו!"
למחרת בריושה לקחה את סידור, עטפה במעיל שלה
והביאה ליער. רק הקצה של ענף האשוח בלט מהשלג.
בריושה הראתה לסידור את הענף וביקשה "תחפש,
בבקשה! אולי תמצא!"
אבל סידור רק זרק מבט, בחשדנות הסתכל על השלג
וקרא "חפשי את! חפשי את! מצאת טיפשי! חפשי את,
חפשי בעצמך!" חזר פעמיים על דבריו ועף חזרה
הביתה.
והיא לא הצליחה למצוא את הטבעת.
סבא קוזמה השתעל כל פעם יותר חזק. לקראת האביב
נשכב על התנור ומאז לא ירד משם. רק כל הזמן ביקש
לשתות. בריושה הגישה לו מים צוננים בספל ברזל.

סופות שלג סובבו מעל הכפר, קיררו את הבית.
עצי אורן התמוטטו מהשלג ובריושה לא יכלה כבר
למצוא את המקום שבו אבדה את הטבעת. היא הייתה
יושבת אחרי התנור, בוכה בשקט מדאגה לסבא.
"טיפשה!" לחשה "אבדת את הטבעת! הנה לך בעד זה!
הנה לך!" היא דפקה לעצמה למצח באגרופ, נזפה את
עצמה וסבא קוזמה שאל "אם מי את שם מדברת?"
"עם סידור" הייתה עונה בריושה "הוא נעשה כל כך
פראי. כל הזמן רב."
בוקר אחד סידור העיר את בריושה. הוא קפץ על אדן
החלון ודפק במקור בזכוכית. היא פתחה את עיניה

וראתה שמהגג נופלות זו אחרי זו טיפות ארוכות. אור
חם העיר לתוך החלון. נשמע צעקת קאקים.
בריושה יצאה החוצה. רוח חמימה נשבה לה בעיניים
ופרעה לה שערות.
"הנה אביב!" אמרה בריושה.

ענפים שחורים נצצו, שלג רטוב זחל מהגג ובסמוך רעש
היער. האביב הלך בשדות כמו בעל בית צעיר. מספיק
היה לו להביט על הגיא ומיד התחיל לזרום שם פלג
מים. האביב התקדם ורעש המים גבר עם כל צעד שלו.
השלג ביער נעשה כהה יותר. תחילה הופיעו עליו מחטי
האורן שנפלו במשך החורף. אחר כך ענפים יבשים
שנשברו עוד בסערות דצמבר. אחר כך הצהיבו עלי
השלכת דאשתקד, ופתאום הופיעו גם פרחים ראשונים.
בריושה מצאה ביער את ענף האשוח הישן, זה שהיא
תקעה בשלג במקום בו נפלה הטבעת, והיא התחילה
במקום זה להזיז את העלים הישנים, אצטרובלים,
שהנקרים רוקנו אותם, ענפים ואזוב רקוב. מתחת עלה
שחור אחד משהו נצץ פתאום. בריושה צעקה
והתיישבה. הנה היא טבעת הפלדה. היא בכלל לא
החלידה.
בריושה לקחה אותה, שמה על אמה של ידה ורצה

הביתה.

עוד מרחוק ראתה את סבא קוזמה. הוא יצא החוצה, התיישב על תלולית עפר ועשן כחול של הטבק התרומם ממנו לשמיים. זה נראה כאילו קוזמה היה מתייבש בשמש האביב והאדים מתרומם מעליו.

"אז מה" אמר סבא "את בריושה קפצת מהבית, שכחת לסגור את הדלת וכל הבית התמלא באוויר טוב. והחולי מיד עזב אותי. עכשיו אעשן קצת, אקח גרזן, אחטוב עצים, נבעיר תנור ונאפה לביבות שיפון.

בריושה צחקה, ליטפה את סבא בשערותיו לבנות הפרועות ואמרה "תודה לטבעת! היא הבריאה אותך סבא קוזמה!"

כל היום בריושה נשאה את הטבעת על אמה של ידה כדי להבטיח שמחלתו של סבא לא תחזור. רק בערב, כששכבה לישון, הורידה אותה ושמה על הקמוצה. לפי כך אמורה היה לקרות לה אושר גדול. אבל הוא לא בא ובריושה נרדמה בלי שקרה דבר מה מיוחד.

בבוקר היא קמה ויצאה מהבית.

שחר חמים התפשט על הארץ. בקצה השמיים עדיין זרחו כוכבים. בריושה הלכה ליער. היא עצרה בקצה משהו צילצל ביער, כאילו מישהו בזהירות מניע

האביב התחזק מיום ליום. מהשמיים בא אור כה חזק שעיני סבא קוזמה נעשו צרות כמו חריצים, אך הן חייכו כל הזמן. ופתאום ביער, בשדות, באחו, בגאיות יצאו, נפתחו אלפי אלפים של פרחים.

בריושה חשבה תחילה לענוד את הטבעת על האצבע המורה, כדי לראות את העולם הרחב עם כל הפלאים שלו, אך כשהביטה על הפרחים, על עלי הלבנה הדקיקים, על השמיים הבהירים והשמש היוקדת, כששמעה קריאות התרנגולים בכפר, צלצול המים בפלג, ציפצופי הציפורים מעל השדות, היא לא ענדה את הטבעת על האצבע המורה.

"זה מספיק" חשבה "באף מקום בעולם לא יכול להיות כל כך טוב כמו אצלנו בכפר מוחובוי. הנה יופי כזה! לא סתם אומר סבא קוזמה שהאדמה שלנו היא גן עדן, ושאין אחרת כזו בכל העולם הרחב!"

פעמונים.

בריושה התכופפה, הקשיבה ומחאה כפיים. פרחים לבנים, שרק יצאו מהשלג, התנדנדו ברוח וצלצלו כאילו בכל אחד ישבה חיפושית קטנה ונענעה בכפה את הפרח. בצמרת עץ האורן ישב נקר והיכה בעץ חמש פעמים.

"שעה חמש" חשבה בריושה "כל כך מוקדם! ושקט כזה!"

ואז, גבוה על הענפים, באור השחר, נשמע קולו של הזהבן.

בריושה עמדה, פתחה את פיה, הקשיבה, חייכה. רוח חמימה, נעימה, כאילו עטפה אותה, ומשהו רשרש לידה. עץ אגוז התכופף קצת ומנצנים שעל הענפים ירד אבק צהבהב. מישהו עבר ליד בריושה, כשהוא מזיז בזהירות את הענפים. מולה התחילה פתאום קוקיה להשמיע את קולה.

"מי עבר כאן? לא ראיתי!" חשבה בריושה.

היא לא ידעה כי זה האביב שעבר לידה.

בריושה צחקה בקול רם, לכל היער, ורצה חזרה הביתה. ובלבה נשאה אושר גדול, כזה שלא ניתן להחזיק בידיים.